

UNIS

INSTITUT ZA EKOLOGIJU, ZAŠTITU NA RADU I
ZAŠTITU OD POŽARA - ISTOČNO SARAJEVO
NAUČNO - ISTRAŽIVAČKI INSTITUT

ЈИБ: 4400577900003; ПДВ број: 400577900003; Матични број: 01887653;
Жиро рачун: 555-700-00189118-55 Нова Банка: 567-483-11000103-94 Sberbank

Ул. Српских ратника бр. 35, 71420 Пале, тел: 00387 (0) 57/378-180; 223-732; факс: 378-188

ДОКАЗИ УЗ ЗАХТЈЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЕКОЛОШКЕ ДОЗВОЛЕ

Број: 940/23

Подносилац захтјева: "СИМПЕКС-МД" Д. О. О. ШИПОВО

Објекат: Линија за резање трупаца, производња
љепљивих плоча, ламперије и погона за
цијепање дрва
(Примарна и финална прерада дрвета)

Локација: к.ч. бр. 306 к. о. Соколац

Источно Сарајево, август 2023. године

Источно Сарајево 057/378-180	Пале 057/223-732	Вишеград 058/620-073	Власеница 056/710-920	Бања Лука 051/218-552
Директор 065/524-121	Моб. 065/524-121	Моб. 065/888-502	Моб. 065/888-508	Моб. 065/888-504

E-mail адреса: unis.institut@yahoo.com

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

Министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију на основу члана 67. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 79/13 и 70/20), члана 5. Правилника о условима за обављање дјелатности из области заштите животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 28/13, 74/18 и 63/22) и Рјешенија о испуњености услова за обављање дјелатности из области заштите животне средине број 3-Е/03 од 05.07.2023. године, изд а ј е

Л И Ц Е Н Ц У

„УНИС“

Институт за екологију, заштиту на раду и заштиту од пожара, д.о.о.
Источно Сарајево - Пале

Испуњава услове за обављање дјелатности из области заштите животне средине. Ова лиценца важи од 05.07.2023. године до 05.07.2027. године. Провера испуњености услова за обављање дјелатности из области заштите животне средине вршиће се у складу са одредбама Закона о заштити животне средине и Правилника о условима за обављање дјелатности из области заштите животне средине.

Број регистра: 3-Е/03

Вана Лука: 05.07.2023. године

ПРЕДМЕТ	Докази уз захтјев за издавање еколошке дозволе
ОБЈЕКАТ	Линија за резање трупаца, производња љепљивих плоча, ламперије и погон за цијепање дрва (Примарна и финална прерада дрвета)
ЛОКАЦИЈА	Земљиште означено као к.ч.бр. 306 К. О. Соколац
НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА	"СИМПЕКС-МД" Д.О.О. ШИПОВО Карађорђева 35, Шипово
КАПАЦИТЕТ	15 m ³ /дневно, односно 3000 m ³ /годишње обловине и 500 m ³ трупаца лишћара у цијепана дрва
ТЕЛ / ФАКС	///
ПРОЈЕКТНА ОРГАНИЗАЦИЈА	"УНИС" – ИНСТИТУТ ЗА ЕКОЛОГИЈУ, ЗАШТИТУ НА РАДУ И ЗАШТИТУ ОД ПОЖАРА, ИСТОЧНО САРАЈЕВО
ДАТУМ ИЗРАДЕ	август, 2023. године
БРОЈ ПРОТОКОЛА	940/23
У ИЗРАДИ ДОКАЗА УЧЕСТВОВАЛИ	Милена Јакшић, <i>дипл. инг. техн.</i> Мирјана Кнежевић, <i>дипл. инг. техн.</i> Данијела Караћ, <i>дипл. инг. пољ.</i> Звјездана Кајкут, <i>дипл. инг. еко.</i> Ристо Фуртула, <i>дипл. инг. маш.</i>
ДИРЕКТОР ИНСТИТУТА	<i>проф. Ђорђе Милишић</i>

САДРЖАЈ

Увод.....	5
А. Опис постројења и активности, укључујући детаљан опис производног или радног процеса, технолошке и друге карактеристике	8
Б. Опис основних и помоћних сировина, осталих супстанци и енергије која се користи или коју производи постројење односно приказ врсте и количине потребне енергије и енергената за производни и радни процес.....	10
В. Опис стања локације на којој се налази постројење, укључујући резултате извршених индикативних мјерења, који обухватају степен загађености ваздуха, ниво буке, ниво зрачења, квалитет површинских вода, ниво подземних вода, бонитет и намјену земљишта, као и садржај штетних и отпадних материја у земљишту.....	12
Г. Опис природе и количине предвиђених емисија из постројења у све дијелове животне средине (ваздух, вода, земљиште) односно приказ врсте и количине испуштених гасова, воде и других отпадних материја..., по технолошким цјелинама, укључујући емисије у ваздух, испуштање у воду и земљиште, буку, вибрације, свјетлост, топлоту и зрачење (јонизујуће и нејонизујуће) као и идентификацију значајних утицаја на животну средину и живи свијет у цјелини, као и здравље људи за вријеме изградње, редовног рада постројења или обављања активности	19
Д. Опис предложених мјера, технологија и других техника за спрјечавање, смањење, ублажавање или санацију штетних утицаја на животну средину, прописане овим законом и другим прописима, третман и управљање отпадом и управљање нус производима као и мјере у случају инцидентних ситуација	22
Ђ. Опис осталих мјера ради усклађивања са основним обавезама одговорног лица, посебно мјера након затварања постројења које могу утицати на спрјечавање или смањивање штетних утицаја на животну средину	24
Е. Опис мјера планираних за мониторинг емисија у животну средину, укључујући граничне вриједности емисија прописане посебним прописима, параметре на основу којих се могу утврдити штетни утицаји на животну средину и мјеста, начин и учесталост мјерења утврђених параметара	Error! Bookmark not defined. 6
Ж. Опис разматраних алтернативних рјешења у односу на предложену локацију и технологију, као и друге разлоге због којих се одлучило за предложена рјешења	Error! Bookmark not defined. 8
З. План управљања отпадом израђен у складу са прописом које регулише управљање отпадом	289
И. ПРИЛОЗИ	32
НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ.....	33

Увод

Данас постоји велики број производних процеса који су углавном базирани на брзој и великој заради, не водећи рачуна и о загађивању животне средине. Као последица тога све је више производних јединица, које су изграђене и пуштене у рад без потребних технолошких и техничких рјешења за очување и заштиту животне средине. Овакав приступ је довео до нарушавања равнотеже у природи и животној средини и доводи у опасност нарушавања односа и у биосфери. Због тога, основни постулати оптималне корелације научно-технолошког развоја и заштите животне средине треба да буду:

- ❖ развој и унапређење квалитета животне средине у наредном периоду мора да се заснива на увођењу технологија са што потпунијим кориштењем инпута (технологije са мало и без отпада);
- ❖ строго поштовање прописаних норми и нивоа дозвољеног загађења, ефикасан систем контроле и стимулативне санкције према загађивачима;
- ❖ будући развој и освајање нових производа не смије значити угрожавање животне средине, па је неопходна еколошка оптимизација постојећих производних постројења и рјешавање отпадних токова. Контрола развојних пројеката треба да се врши од стране научних и стручних организација, како би се фаворизовала технолошка рјешења, која елиминирају даље негативне утицаје на животну средину;
- ❖ развој ткз. "чистије производње" као стална апликација интегралне превентивне стратегије заштите животне средине, на процес, производ и услуге са циљем побољшања ефикасности и ограничавања ризика, како за човјека, тако и за животну средину.

Легислатива животне средине ЕУ је веома захтјевна, што пред Републику Српску и Босну и Херцеговину поставља велике обавезе. Ово се не односи само на законе и подзаконска акта већ исто тако, кроз њихову имплементацију, и на привреду.

Доношење подзаконских аката у области заштите животне средине, у Републици Српској као и у читавој БиХ, створиће велике тешкоће огромном броју привредних пословних система.

Сигурно је да ће успјети само оне фирме које на вријеме препознају очекиване проблеме и које успоставе еколошки приступ управљања на нивоу стратешког управљања цијелом организацијом.

У циљу што ефикасније заштите и унапређења животне средине, Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију је у сагласности са чланом 85 Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске" бр.71/12, 79/15 и 70/20) и чланом 3 Правилника о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу ("Службени гласник Републике Српске" бр.124/12), обавезало инвеститоре да прибаве Еколошку дозволу за објекте који могу негативно утицати на животну средину.

На основу истог Закона и Правилника за обављање послова из области заштите животне средине Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију је **"УНИС ИНСТИТУТУ"** д. о. о. Источно Сарајево, издало Лиценцу за обављање наведених послова.

Инвеститор „СИМПЕКС-МД“ Д.О.О. ШИПОВО, ЛИНИЈА ЗА РЕЗАЊЕ ТРУПАЦА, ПРОИЗВОДЊА ЛЕПЉИВИХ ПЛОЧА, ЛАМПЕРИЈЕ И ПОГОНА ЗА ЦИЈЕПАЊЕ ДРВА, подноси Захтјев за издавање *Еколошке дозволе*. На основу члана 96, става 7 Закона о заштити животне средине (*"Службени гласник Републике Српске"* број 71/12, 79/15 и 70/20) уколико еколошка дозвола престане да важи због истека рока на који је издата, поступак издавања нове еколошке дозволе врши се у складу са одредбама овог закона, без спровођења поступка процјене утицаја на животну средину само уколико није дошло до значајне промјене услова према којима је издата ранија еколошка дозвола.

Поводом Захтјева наручиоца, **Симе Пекеза**, којим се тражи израда **Доказа уз захтјев за издавање еколошке дозволе за објекат намјене производња резане грађе Ј/С, лијепљених плоча, ламперије и производња цијепаних дрва "СИМПЕКС-МД" Д.О.О. Соколац бб, Шипово**, лоцираном на земљишту означеном као к.ч.бр.306, звана Брежуљак, уписана у П.Л.344 К.О. Соколац, Шипово, ангажована је лиценцирана фирма **"УНИС ИНСТИТУТ" д.о.о. Источно Сарајево** овлаштена за обављање послова у области заштите животне средине.

У поступку израде ових Доказа, кориштена је приложена пројектно-техничка документација, увид у ситуацију на терену, подаци о физичко-хемијским особинама материјала с којима ће се манипулисати у објекту, односно знања о технолошком процесу који ће се у њему одвијати.

Приликом израде Доказа уз захтјев за издавање еколошке дозволе руководили смо се
слиједећим

Законима

- Закон о заштити животне средине ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 71/12 и 79/15)
- Закон о измјенама и допунама закона о заштити животне средине ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 79/15, 70/20)
- Закон о заштити ваздуха ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 124/12, 46/17)
- Закон о заштити природе ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 20/14)
- Закон о водама ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 50/06, 92/09, 121/12 и 74/17)
- Закон о управљању отпадом ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 и 65/21)
- Закон о заштити на раду ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 01/08, 13/10)
- Закон о заштити од пожара ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 94/19)
- Закон о измјенама и допунама Закона о пољопривредном земљишту ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 93/06, 86/07, 14/10, 5/12, 58/19, 16/20)
- Закон о културним добрима РС ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 11/95, 103/08)

Подзаконским актима

- Правилник о мјерама за спрјечавање и смањење загађивања ваздуха и побољшање квалитета ваздуха ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 3/15, 53/15, 47/16 и 16/19) и Образац Извјештаја о мјерењу емисија загађујућих материја у ваздух
- Правилник о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 124/12)
- Правилник о активностима и начину израде најбољих расположивих техника ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 108/13)
- Правилнику о измјенама Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 79/18)
- Правилник о методологији прикупљања податка о отпаду и њиховој евиденцији ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 71/15)
- Уредбе о вриједностима квалитета ваздуха ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 124/12)
- Правилник о граничним вриједностима интензитета буке ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 2/23)
- Правилник о условима испуштања отпадних вода у површинске воде ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 44/01)
- Правилник о хигијенској исправности воде за пиће ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 28/19)
- Правилник о условима испуштања отпадних вода у јавну канализацију ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 44/01),
- Правилник о третману и одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације ("Сл. гласник Републике Српске" бр. 68/01).

А.Опис постројења и активности, укључујући детаљан опис производног или радног процеса, технолошке и друге карактеристике

Планирана производња резане грађе, лијепљених плоча, ламперије и цијепаних дрва у "Симпекс-Мд" д.о.о. Соколац бб, Шипово, одвија се у објектима димензија 24,00 x 7,00 м производња резане грађе и помоћном просторијом димензија 6,0 x 6,0 метара, погон за производњу лијепљених плоча и ламперије 12,0 x 6,0 м, котловница димензија 4,0 x 3,0 метара, сушара 6,0 x 5,0 метара и погон за цијепање дрва димензија 30,0 x 10,0 метара са канцеларијом, трепезаријом и помоћном просторијом.

Према типу конструктивног система, објекти су зидани блоковима шљака-бетон са армираним бетонским стубовима. Кровна конструкција је од челичних решеткастих носача, а кровопокривач је од лима.

Електроинсталације

Напајање електричном енергијом пословног простора за рад пилање и погона за производњу цијепаних дрва обезбјеђује се са постојеће стубне трафостанице СТС 100 KW, 20(10)/0,4 постављена на армирано-бетонском стубу АБС-12/1600. Висина стуба ослоњеног на бетонски темељ износи око 10,00 од коте терена.

У просторијама гдје процес рада тражи јаче освјетљење, освјетљава се флуоросцентним сијалицама а у осталим просторијама користе се обичне сијалице.

Инсталације каблова у влажним и мокрим просторијама је изведена тако да каблови буду заштићени од механичких и хемиских оштећења.

Урађене су и громобранске инсталације и уземљење. Громобран је класични са хваталком на крову те 4 одвода и мјерна споја.

Водовод и канализација

Водоводна мрежа пословног објекта је спојена са локалном сеоском водоводном мрежом. Водоводна мрежа је изведена од челичних поцинчаних цијеви и фазонских комада.

Отпадне и фекалне воде из објекта изводе се у ревизионе шахтове ван објекта и повезују се са септичком јамом.

Гријање

У зимском периоду посматрани објекти се загријавају на чврсто гориво из властите котловнице. Ради се сезонски од марта до децембра, тако да је потрошња енергената за гријање смањена.

Технолошки процес

Овај технолошки процес подразумијева класичну примарну прераду трупаца у сортименте (летва, даска мадра, греде) одређене датим налогом за производњу и природног просушења једног дијела резане грађе.

Планирана производња се састоји из следећих фаза:

- истовар трупаца на стовариште обловине
- резање трупаца
- слагање (витлање) резане грађе
- природно просушивање резане грађе
- сушење резане грађе у сушари

- производња лијепљених плоча и ламперије
- производња цијепаних дрва
- транспорт отпадака

Истовар трупаца на стовариште обловине

Производни процес почиње на стоваришту обловине истоваром трупаца. Истовар се врши аутодизалицом која је на камиону којом се врши слагање трупаца и сва друга манипулација на стоваришту.

Трупци се слажу у сложајеве (мегле) висине до 3 м, а дужине сложајева су једнаке дужини трупаца. Сортирање трупаца по дебљинским разредима се не врши зато што се резање врши трачном пилом трупчаром која не тражи такво сортирање.

Прерада трупаца у резану грађу

Процес резања почиње довожењем трупца ауто дизалицом са стоваришта обловине на истоварну платформу. Са истоварне платформе трупци се ручно пребацују до хидроуличног убацивача трупаца. Руковаоц трачне пиле командом на управљачком пулту укључује убацивач који подиже трупца на постоље машине.

Послије намјештања и учвршћивања (хидраулично окретање, позиционирање и стезање врши се помоћу команди на управљачком пулту које обавља руковаоц трачне пиле) трупаца на постоље, врши се резање трупаца на вертикалној трачној пили по задатом налогу. Резани сортименти се ручно пребацују на непогођени уздужни ваљкасти транспортер, испред кружне пиле за попречно резање гдје се скраћују на коначну дужину, а потом се уздужним ваљкастим транспортером преноси на крајчење или сортирање зависно од елемента да ли му је формирана коначна ширина.

Зависно од намјене, резана грађа се сортира на површини за сортирање према димензијама и квалитету и помоћу виљушкара се преноси на стовариште резане грађе.

На стоваришту се грађа природно просушује и пребацује у сушару за резану грађу, а сува резана грађа се преноси у погон за производњу плоча.

Технолошки процес код производње цијепаних дрва подразумијева попречно пререзивање трупаца и цијепане одрезака у дрва.

Прерада и транспорт отпадака

Одстрањивање отпадака из погона за резање трупаца ријешено је на начин:

- Крупни отпад (окорци, кора и окрајак) сакупља се у палету димензија 3 x 1 x 1 м, у хали и виљушкарком се износи на стовариште резане грађе, а потом се продају познатом купцу који тај пилански отпад преређује у пелет, а један дио се користи за сопствену котловницу.
- Пиљевина настала у процесу производње пнеуматским транспортом се пребацује у контејнер

Складиштење сушење резане грађе

Резана грађа на стоваришту се слаже у сложајеве дужине (3,4,5,6,7, и 8 м), ширине 1,1 м и висине 1,1 м. Ова резана грађа се слаже на летвице дебљине од 15 до 30 мм зависно од дебљине сортимента, а растојање између летвица се креће од 50 цм за тање сортименте до 100 цм за дебље елементе и греде.

Машине и уређаји у производном процесу:

Трачна пила трупчара	1
Попречни пререзивач	1
Цикулар за крајчење	1
Оштрилица	1
Моторна тестера	2
Котловница	1
Сушара за резану грађу	1
Четворострана равналица	1
Линија за настављање	1
Преса	1
Цјепач	2
Чеони виљушкар	1
Камион са дизалицом	1

Б. Опис основних и помоћних сировина, осталих супстанци и енергије која се користи или коју производи постројење односно приказ врсте и количине потребне енергије и енергената за производни и радни процес

Основна дјелатност предметног објекта је прорез трупаца што спада у примарну прераду дрвета. Поред резане грађе предузеће се бави сушењем резане грађе и производњом цијепаних дрва. Главна сировина у погону је дрво четинара за резање и трупци букве за цијепање дрва.

Дрво је одувјек било изузетно цијењен материјал. Пружа велике могућности за примјену али, истовремено захтијева вјештину препознавања особина, одговарајућу припрему, стручну обраду и заштиту.

Структура дрвета - грађа

Да би се добила јасна слика о структури стабла дрвета, врше се пресеци у стаблу. Ови пресеци су управни један на други и има их укупно три:

- Пресјек који се изводи нормално на осу стабла зове се *попречни пресјек*,
- Пресјек изведен на осу и један од пречника стабла зове се *радијални пресјек*.
- Пресјек изведен паралелно са осом стабла зове се *тангенцијални пресјек*.

Ако посматрамо попречни пресјек стабла можемо јасно да видимо слојеве структуре дрвета и то: СРЖ је централни танак слој стабла и може да буде до 15мм. Око сржи (срца) образују се годишњи прстанови. Они су уствари пресјечне слике дрвених омотача насталих у току раста дрвета. Дебљање дрвета настаје стварањем нових ћелија према унутрашњости. Оне настају од камбијума који се налази споља испод лике. Како се од камбијума стварају нове ћелије изнутра, шире се и годишњи прстанови док развијањем ћелија од камбијума споља јача кора дрвета. Формирање нових ћелија од камбијума почиње од маја мјесеца и траје до престанка вегетације у јесен.

Табела 1. Хемијски састав дрвета

Компонента	Четинарско дрво, %	Листопадно дрво, %
Целулоза	45-55	45-55
Хемицелулоза	16-20	25-30
Лигнин	28-38	18-24
Екстрактивни дио	3	2-3
Минералне супстанце	0.3-1.0	0.3-1.0

СВОЈСТВА ДРВЕТА

Хигроскопност дрвета

Под овим се подразумејева својство дрвета да зависно у којој средини се налази прима влагу (бубри) или испушта влагу (утеже се) ако се нађе у сувој средини. При сушењу дрвета, дрво до 30% влажности се брзо осуши тј. изгуби слободну воду, а од 30% до коначне влаге мора да се суши спорије да неби дошло до пуцања истог. Дрво се суши на умјереној температури, дуже времена на одговарајућем простору.

Отпорност - чврстоћа дрвета

Под овим појмом уопштено подразумејева се чврстоћа и отпор којим се дрво супротставља спољним силама приликом раздвајања његових дијелова. Отпорност и чврстоћа дрвета директно зависе од влаге- влажно дрво мање је отпорно од сувог.

Еластичност дрвета

У вези са чврстоћом је још једна карактеристика дрвета, а то је еластичност. Под еластичношћу се подразумејева настојање дрвета да свој облик, промијењен услед дејства спољних сила врати у првобитно стање. Са овим је у директној вези савитљивост дрвета.

Жилавост

Још једна особина дрвета против цијепања, односно особина да његова грађа пружа одређени простор продирању неког клинастог тијела које тежи да растави дрвено ткиво. Ово је врло важна особина битна за обрадивост дрвета. Увијено рашћење, чворови, коријени грана повећавају отпор резања дрвета, док правилан раст, фина влакнаста структура и богатство у сржним зрацима смањују отпор резања. Влажност дрвета значајно утиче на резање дрвета. Штоје већа влажност отпор резања је мани.

Годишњи планирани капацитет прореза трупаца јеле и смрче износи цца 3000 м³ обловине (према Технолошком пројекту). Прерадом 3000 м³/год обловине, уз минимално искориштење од 68%, може да се добије 2040 м³/год резане грађе ј/с и отпадка 960 м³.

У структури овог отпадка имамо 420 м³ окорака и окрајака(14%),на пиљевину отпада 10% што износи 300 м³ и 150 м³ отпада на надмјеру на утезање 5% и растур 3%, што износи 90 м³. Рад погона је планиран сезонски, од марта до октобра, 200 дана у години у једној смјени. Расположиви фонд радног времена износи 1600 часова.

Стварни капацитет је 15 м³/дневно. По технолошком пројекту ради се 200 дана у години, па је по том основу годишњи капацитет 3000 м³.

У погону је запослено 5 радника.

Приликом производње цијепаних дрва преради се око 500 м³ трупаца тврдих лишћара уз минимално искоришћење од 87% добије се око 435 м³ цијепаних дрва.

У погону су запослена 2 (два) радника.

У технолошком процесу се не користи вода. Вода се користити за хигијенско – санитарне потребе, те за чишћење и прање просторија, те прскање манипулативних површина у љетном периоду због мањег дизања прашине (док се не бетонира или асфалтира манип. повр.) Потрошња на мјесечном нивоу ће бити око 15,0 м³. На годишњем нивоу је око 135,0 м³.

- Врста и количина потребне енергије –

Линија за производњу резане грађе и погон за производњу цијепаних дрва
Електричном енергијом се снабдијева са локалне трафостанице снаге 160 kw. Користи се за расвјету, покретање појединих машина у производњи. Потрошња се читава мјесечно на сату који је уграђен у ГРО смјештеном на вањском зиду. Укупна инсталисана снага мотора је цца 55 kw. Пројектована инсталисана снага за унутрашњу и спољашњу расвјету износи 4 kw.

В. Опис стања локације на којој се налази постројење, укључујући резултате извршених индикативних мјерења, који обухватају степен загађености ваздуха, ниво буке, ниво зрачења, квалитет површинских вода, ниво подземних вода, бонитет и намјену земљишта, као и садржај штетних и отпадних материја у земљишту

У ширем географском смислу, општина Шипово налази се на 44° 17' степену сјеверне географске ширине и на 17° 06' степену источне географске дужине, у појасу умјерено континенталне климе. У ужем географском смислу Шипово се налази на југозападном дијелу Републике Српске, укупне површине 510 km².

Шипово је брдско - планинско подручје испресјецано ријеком Пливом правцем запад – исток, ваздушне дужине око 30 km и ријеком Јањ правцем југ - сјевер ваздушне дужине око 35 km, те мањим рјечицама Сокочницом, Лубовицом, Воларицом. Терен око ушћа ријеке Јањ у Пливу је равничаст и брдовит са надморском висином од око 440 метара и он се постепено диже и прелази у планинско подручје са највишом висином на југу планина Виторог (1906 метара) на сјеверу планина Лисина (1335 метара) на истоку Горица (1267 метара) и на западу Чардак (1452 метара).

Градско урбано подручје смјештено је на сјеверном дијелу општине у сливу наведених ријека у којем живи око 60 % цјелокупног становништва општине Шипово.

У саобраћајном смислу преко општине Шипово пролазе два важна комуникацијска правца долином ријека Плива и Јањ а то су: правац Б. Лука – Шипово – Купрес и правац Језеро – Шипово – Гламоч.

Рељеф општине Шипово сачињавају сљедеће рељефне цјелине:

- Планински масиви (Виторог, Плазеница, Равна Гора, Горица, Лисина, и Чардак),
- Површи и висоравни (натпољско-чуклићка, чуклићанско-прибељачка и стројичко-подовска)
- Долине ријека Пливе и Јања

Рељеф предјела Шипово највећим дијелом је грађен од седименталних кречњачких стијена и доломита. Кречњачке површине испресијецане су бројним тектонским пукотинама на којима су створене бројне форме рељефа (вртаче, увале, јаме, пећине) међу којима је најпознатија Ваганска пећина (990 метара надомрске висине) са бројним украсима сталактита и сталагнита.

Ваганска пећина је стављена под трајну заштиту као Споменик природе (категорија ИИИ) 21. 3. 2013. године (Одлука о заштити Споменика природе Ваганска пећина ("Службени гласник Републике Српске", бр. 21/13) укупне површине од 12 ha. Са својим подземним хоризонталним обликом карстног рељефа у неколико нивоа и са концентрацијом и разноврсности пећинског накита представља један од најзначајнијих подземних објеката Републике Српске. Пећина је истовремено и станиште неколико врста слијепих мишева *Barbastella barbastellus*, *Myotis bechsteinii*, *Myotis emarginatus* и *Rhinolophus ferrumequinum* ([хттп://e-природа.рс.ба](http://e-природа.рс.ба)).

На подручју општине Шипово налази се и Строги природни резерват "Прашума Јањ" (категорија Иа) стављена под трајну заштиту Одлуком о заштити Строгог природног резервата "Прашума Јањ" ("Службени гласник Републике Српске бр. 123/12) од 05. 01. 2013. године.

Међутим, важно је истакнути да је Одбор за свјетску баштину УНЕСЦО 28. 07. 2021. године прогласио прашуму Јањ природним добром свјетског значаја. Тако се прашума Јањ нашла међу 15 нових заштићених подручја из 6 земаља (Чешке, Француске, Сјеверне Македоније, Пољске, Швајцарске и БиХ) потписница Конвенције УНЕСЦО о заштити природне и културне баштине као "Исконске букове шуме Карпата и других региона Европе". Прашума Јањ тако постаје прво природно добро из БиХ које је уврштено на Унескову листу свјетске баштине. Локалитет свјетске баштине Унеско "Исконске букове шуме Карпата и других региона Европе" тренутно је највеће серијско добро свјетске баштине са 94 локалитета у 18 земаља. Букове шуме са високим удјелом старог раста и стајаћег и лежећег мртвог дрвета пружају идеално станиште многим врстама флоре и фауне те се процјењује да у буковим шумама има до 10 000 врста животиња.

На попису подручја планираних за успоставу заштите у планском периоду Просторног плана Републике Српске до 2025. године, са подручја општине Шипово налазе се и Виторог са планираним нивоом заштите - Национални парк, те Плива, Јања са резерватом Јањске отоке (Шипово, Језеро, Купрес) са планираним нивоом заштите као Заштићени природни предио.

Шипово у глобално климатском погледу се налази у појасу умјерено континенталне климе, средња годишња температура износи 10 ° С, средња љетна температура износи око 20° С, а средња зимска температура је око 0° С. Средња годишња инсолација је 1800 сати или просјечно 5 сати дневно. Просјечна годишња релативна влажност износи 85%. Падавине су врло битан климатски елемент. Средња вриједност падавина је 990 mm годишње, а просјечан број дана под снијегом је 120 а вегетацијони период траје 250 дана. Вјетрови су честа појава на овом дијелу општине укрштају медитеранске и континенталне ваздушне масе.

Погон "Симпекс-Мд" д.о.о. лоциран је у мјесту Соколац бб, Шипово, на парцели означени као к.ч.бр. 306 звана Брежуљак, К.О. Соколац, подручна јединица Шипово. Са три стране локације налазе се неуређени приватни посједи, а са четврте стране парцела је ограничена регионалним путем Језеро-Гламоч који пролази кроз насеље Соколац. Укупна површина локације је цца 7000 м². Приказ локације је дат у копији катастарског плана.

Слика бр.1. Приказ локације производних погона

Флора и фауна мјеста је карактеристична за цијели регион, са карактеристичном топографијом терена и општим климатским условима, тј. топлим љерима и врло хладним зимама.

Село Соколац карактерише неуређен систем изградње. У селу је изграђен систем за водоснабјевање и нема канализациону мрежу. Пословни комплекс се снабдијева електричном енергијом са локалне трафостанице. Снабдијевање водом за пиће и санитарне потребе ријешено је прикључком на локални сеоски водовод.

Слика бр.2 - Приказ предметне парцелације (РУГИП)

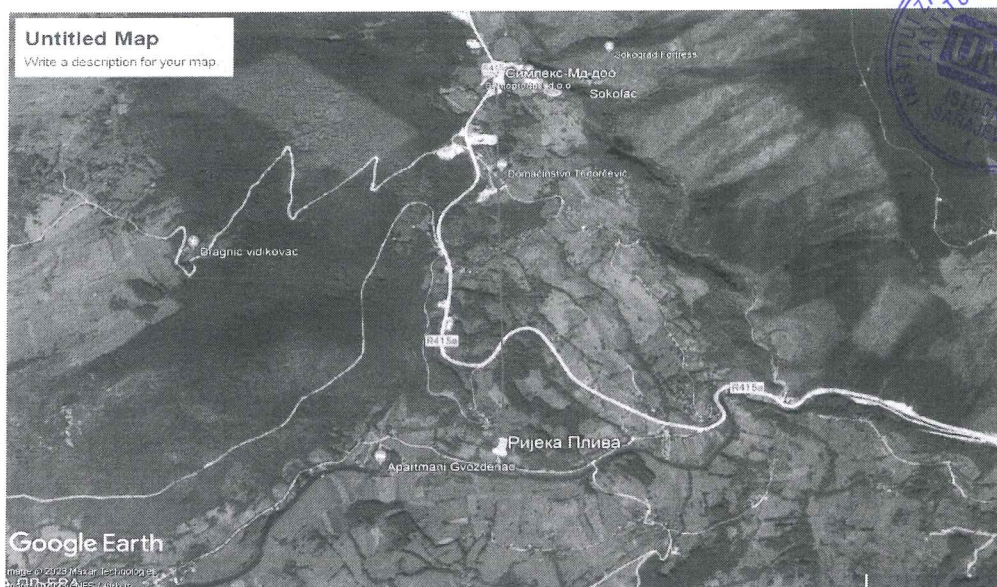
Парцела к.ч.бр.306, заведена у Лист непокретности бр.128, са површином од 7117 м². Удио права 1/1 на име Пекез Станка Симо, а са површином два пословна објекта у привреди од 24 м² и 264 м². Земљиште уз привредни објекат чини површину од 6829 м².

Пословни комплекс се снабдијева електричном енергијом са локалне трафостанице.

Снабдијевање водом за пиће и санитарне потребе ријешено је прикључком на локални сеоски водовод.

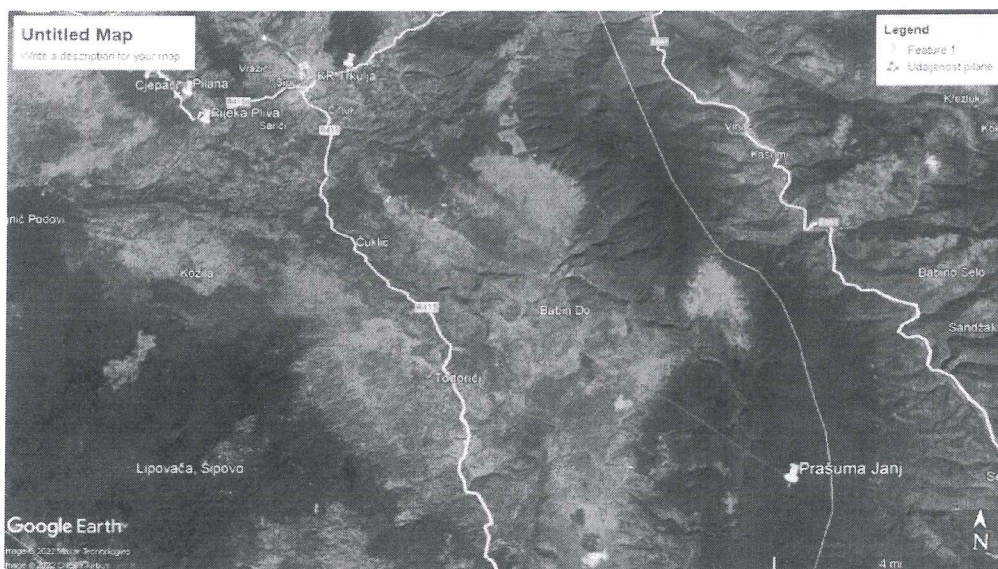
Вода са манипулативних површина се слијева на околне зелене површине, јер не постоји изграђена канализациона мрежа.

Прилазна саобраћајница са приступног пута је тврдо насута и уређена тако да је обезбјеђен нормалан ток саобраћаја. Треба уредити манипулативну површину-асфалтирати или бетонирати.

Слика бр.3. Удаљеност производног погона од водотока и првих станбених објеката
(Google Earth)

Прве куће се налазе на удаљености око 400 м од посматраног објекта и бука нема утицаја на поменуте објекте.

Слика бр.4 - Удаљеност заштићених природних добара од предметне локације
(Google Earth)

У близини локације захвата нису регистрована заштићена подручја и објекти природне и културне баштине, а иста се налази изван зона санитарне заштите изворишта.

Анализа земљишта није вршена зато што је површина комплекса насута шљунком и ништа се на ради на зеленој површини. Претпоставља се да неће доћи до загађења земљишта.

Индикативна мјерења

Индикативно мјерење квалитета ваздуха

У циљу израде ових Доказа, на локацији су извршена индикативна мјерења параметара квалитета ваздуха дана 18. 7. 2023. године, од стране **УНИС Института за екологију, заштиту на раду и заштиту од пожара – Источно Сарајево**. Наведена мјерења су извршена у складу са **Законом о заштити ваздуха** („Службени гласник Републике Српске“ бр. 124/11 и 46/17) и **Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха** („Службени гласник Републике Српске“ бр. 124/12).

Загађујуће материје присутне у зраку дијелимо на основне (класичне) и специфичне загађујуће материје. Основне, које су широко распрострањене и неизбјежно присутне у свакодневним људским активностима сумпор-диоксид, суспендоване честице (прашина), азотови оксиди, угљен-моноксид и приземни озон, сматрамо индикаторима квалитета зрака, обзиром на њихову распрострањеност. Специфичне загађујуће материје, угљоводоници, флуориди, хлор, тешки метали из процеса производње и сагоријевања, су у великој мјери распрострањени у индустријским подручјима.

Озон (O₃) који чини главни састојак ове смјесе називамо "приземни (тропосферски) озон" јер се он формира у нижем слоју тропосфере гдје је његово присуство негативног (загађујућег) карактера, што није исто као и озон присутан у стратосфери гдје исти гради заштитни озонски омотач наше планете.

Сумпордиоксид - У атмосфери се налази у различитим облицима, почев од елементарног преко различитих једињења: сумпорних оксида (сумпордиоксид и сумпортриоксид), те њихових једињења са воденом паром (сумпорне и сумпорасте киселине), као и соли ових киселина (сулфати и сулфити) до хидрида сумпора (водониксулфид). Сматра се да 1/3 укупног сумпора у атмосфери потиче од сагоревања фосилних горива (угља и нафте). Велика количина сумпорних једињења ослобађа се сагоревањем при производњи енергије, топљењем руда метала које садрже сумпор, као и из индустрије целулозе и хартије, где се ослобађају велике количине водоник-сулфида.

Азотдиоксид - У атмосфери постоји низ различитих азотних једињења: азотни оксиди, соли киселина које садрже азот (нитрати и нитрити) и амонијак. Највећа количина азотних оксида настаје при раду електрана и моторних возила које за свој рад користе течено гориво, при чему се ствара висока температура што изазива реакцију између кисеоника и елементарног азота из ваздуха, а чији су производи азотни оксиди.

Угљен - моноксид (угљеник (II) оксид, хем. ознака CO) је гас састављен од атома угљеника и атома кисеоника, без боје, мириса и укуса, лакши од ваздуха. Угљен - моноксид је неорганско једињења угљеника, и спада у групу неутралних оксида (не реагују са водом, киселинама и базама). Настаје при производњи плинских горива која садрже угљен моноксид те на мјестима на којима долази до непотпуног изгарања, а опасност од тровања постоји на свим радним мјестима гдје се то збива без довољног протока зрака.

Индикативно мјерење квалитета ваздуха извршено је на једном мјерном мјесту (ММ) у кругу предметне локације. Индикативно мјерење параметара показатеља квалитета ваздуха CO, SO₂, NO₂ извршено је помоћу уређаја *iBrid MX6*, а мјерење PM₁₀ помоћу *TROTEC PC 220* и мјерење O₃ помоћу *CROWCON Gasman O₃*.

Табела 2: Преглед граничних и измјерених индикативних вриједности квалитета ваздуха на локацији

Загађујућа материја	ММ (µg/m ³)	Гранична вриједност (µg/m ³)
CO ₂	14,6	350
PM ₁₀	47,2	50
NO ₂	28,1	150
CO	0,6	10
O ₃	20,1	120

На основу добијених резултата, можемо закључити да се концентрација измјерених индикативних параметара квалитета ваздуха на предметној локацији налази испод максималних граничних вриједности према Уредби о вриједностима квалитета ваздуха ("Службени гласник Републике Српске", бр. 124/12).

Даље наводимо да је у кругу предметне локације, поред индикативне анализе квалитета ваздуха, извршено и мјерење нивоа буке од стране УНИС Института за екологију, заштиту на раду и заштиту од пожара – Источно Сарајево.

Мјерење нивоа буке

Бука је описана као звук без прихватљивог музичког квалитета, или као непожељан звук. Бука настаје неправилним вибраторним треперењем чврстих тијела, течних и гасовитих флуида, чије се осцилације преносе до нашег уха. Људско ухо је способно да прими спектар звука од око 16 до 20 000 Hz.

У Републици Српској до сада није изашао закон који регулише мјере за спрјечавање или смањење утицаја буке на животну средину. У недостатку таквог закона примјењује се Правилник о граничним вриједностима интензитета буке ("Службени гласник Републике Српске", бр.2/23) који прописује дозвољене нивое вањске буке у различитим зонама (подручјима).

Мјерење интензитета еквивалентног ниво буке извршено је на дефинисаним мјерним мјестима у кругу постројења на висини од 1,60 m од нивоа терена, на удаљености најмање 3 m од препрека које рефлектују буку. Мјерење је извршено помоћу инструмента *Lutron SL - 4012, Sound Level Meter*.

Табела 3: Измјерене вриједности нивоа буке у животној средини

Мјерна мјеста	Граничне вриједности буке dB	Измјерена бука dB
ММ 1 – Улаз на предметну локацију	57	51,6
ММ 2 – Манипулативни простор	57	54,5

Табела 4: Граничне вриједности индикатора букуна отвореном и затвореном простору приказане за дан, вече, ноћ и дан – вече – ноћ.

Зона	Намјена простора	Највиши допуштени мјеродавни ниво буке			
		L _{day}	L _{evening}	L _{night}	L _{den}
1	Подручија намјењена за одмор, лијечење и поравак, тиха подручија изван насељеног подручија, укључујући и све категорије заштићених подручија у Републици Српској (национални парк, строги резерват природе, посебни резерват природе, споменик природе, заштићено станиште, заштићени природни пејзаж, заштићени културни пејзаж, парк природе, парк шума, објекат обликоване природе и споменик парковске архитектуре)	50	45	40	50
2	Искључиво стамбена подручија или тиха подручија унутар насељених подручија (предшколске и школске зоне)	55	55	40	56
3	Подручије мјешовите намјене, односно подручија већински стамбене намјене	55	55	45	57
4	Подручија мјешовите намјене, односно подручија већински пословне намјене (пословно – стамбена подручија, трговачко – стамбена подручија) и подручија непосредно уз магистралне и главне градске саобраћајнице	65	65	50	66
5	Подручија искључиво занатске, услужно – трговачке, спортско – рекреационе и угоститељско – туристичке намјене	65	65	55	67
6	Индустријска, складишна и сервисна подручија и транспортни терминали	На граници ове зоне бука не смије прелазити граничну вриједност у зони са којом се граничи			

Зоне намјене простор из Табеле одређују се на темељу докумената просторног уређења и Закона о заштити природе ("Службени гласник Републике Српске" бр. 20/14)

Коментар добијених резултата:

Према Правилнику о граничним вриједностима интензитета буке ("Службени гласник Републике Српске", бр. 2/23) највиши допуштени мјеродавни ниво буке за зону III Подручија мјешовите намјене, односно подручија већински стамбене намјене износи 57 dB, те се закључује да ниво буке, према поменутом Правилнику, не прелази максимално дозвољени ниво.

Будући да манипулативне површине предметне локације нису бетониране, те да сам процес производње предметног објекта не подразумијева кориштење воде, па тако и нема отпадне технолошке воде, узорковање отпадне воде није извршено.

Г. Опис природе и количине предвиђених емисија из постројења у све дијелове животне средине (ваздух, вода, земљиште) односно приказ врсте и количине испуштених гасова, воде и других отпадних материја..., по технолошким цјелинама, укључујући емисије у ваздух, испуштање у воду и земљиште, буку, вибрације, свјетлост, топлоту и зрачење (јонизујуће и нејонизујуће) као и идентификацију значајних утицаја на животну средину и живи свијет у цјелини, као и здравље људи за вријеме изградње, редовног рада постројења или обављања активности

Табела 5: Извори емисије из предметног постројења

Извори емисија из постројења	Поријекло загађења	Могуће интервенције
<i>Прашина</i>	Обрада дрвета резањем, облањем и цијепањем дрва	Уклањање прашине системом за усисавање и њено складиштење у силос или контејнер
<i>Издаивање CO и CO₂</i>	Лоше сагоријевање	Регулација сагоријевања
<i>Издаивање NO и NO₂</i>	Отворени пламен	Регулација сагоријевања
<i>Бука</i>	Погонски уређаји, возила	Антифони за уши, заштитне конструкције
<i>Непријатан мирис</i>	Сагоријевање пиљевине	Адекватни систем за пречишћавање
<i>Загађење вода</i>	Отпадне воде са кровних и манипулативних површина, санитарне и фекалне воде	Уређена депонија, Изградња сепаратора воде са манипулативних површина.
<i>Чврсти отпаци</i>	Настали у производном процесу	Уређена депонија и редовна отпрема
<i>Визуелна загађења</i>	Изглед постројења, кретање тешких возила, прашина на зеленилу	Затварање у објекте озелењевање, заштитне конструкције

У току рада предметног постројења - објекта, могући су сљедећи утицаји на животну средину:

Бука која настаје услед одвијања технолошког процеса, од возила приликом довоза и одвоза сировина, бука од локалног пута.

На ниво буке утиче стање основних средстава. Вриједности буке, вибрације и топлота треба да одговарају дозвољеним нивоима за радну средину с обзиром да су сви параметри штетног дјеловања локалног карактера релевантни, првенствено за заштиту животне средине. Контролу у пословном простору намјењеном за предузеће "Симпекс-Мд" д.о.о. Шипово, мора вршити техничко лице задужено за њено функционисање. Потребна прописана мјерења у пословном простору морају обављати искључиво овлаштене институције. *Мјерења треба вршити једном годишње, или по жалби сусједа.* Све машине морају имати важеће употребне дозволе, те се редовно подвргавати атестирању.

Емисија у ваздух

Честице у ваздуху могу да се дефинишу као свака диспергована материја (било да се ради о течној или чврстој материји) чији су поједини агрегати већи од појединачних молекула (0,0002 микрометра у пречнику), али и мањи од 500 микрометара. Концентрација лебдећих честица у ваздуху зависи од метеоролошких услова, од доба дана и годишњег доба. Њихова концентрација у ваздуху је углавном већа у току јесени и зиме. Концентрација честица чађи (њихов основни извор је непотпуно сагоријевање фосилних горива) и у урбаним подручјима су доста високе. Концентрације ових честица често прелазе и вриједности од 100 мг/м³ ваздуха. Највеће концентрације су у току грејне сезоне (јесењи и зимски мјесеци).

Емисија честица прашине у посматраном комплексу представља одређени облик загађења. Загађење се односи на повећану концентрацију честица прашине у ваздуху, проузроковану кориштењем превозних средстава за потребе довоза и одвоза сировина, те радом моторне пиле. Пошто манипулативна површина није уређена и с те стране је могуће загађење.

Емисија прашине из предметног објекта - мора постојати адекватан систем вентилације (одржавати га у исправном стању) и примјенити адекватне мјере заштите радника у току овог процеса. Редовно чишћење и прање бетонских манипулативних површина у циљу спречавања и смањења емисије прашине на околне објекте и становништво.

Пиљевину насталу на на радним машинама редовно одсисавати уређајем за одсисавање и депоновати у силосе те спаљивати у котлонци или користити за производњу брикета.

С обзиром да предметно предузеће посједује котловницу, потребно је на основу "руже вјетрова" испитати да ли висина димњака задовољава прописе.

Штетни издувни гасови који се могу јавити на предметном локалитету, првенствено могу да потичу од возила која служе за транспорт.

Контролу емисија из предметног постројења у ваздуху потребно је вршити једном у двије године или по налогу надлежног инспектора инспектора или појави акцидента.

Емисија у земљу

У току експлоатације објекта, загађење земљишта може да се јави као посљедица неконтролисаног одбацивања отпада корисника, чврсти отпад, отпад из процеса производње, комунални отпад и др.

Потребно је радни простор држати чистим и уредним. У сарадњи са надлежним комуналним предузећем према утврђеној динамици вршити одвоз и депоновање комуналног отпада.

Не постоји могућност већих акцидентних ситуација загађења земљишта, јер врста материјала којим се манипулише у процесу производње и правилно дефинисана врста и количина насталог чврстог отпада, не представља опасност по животну средину.

Потребно је придржавати се технолошког процеса у процесу производње.

Пут према постројењу за предметно предузеће је уређен појас – асфалтиран док је сам манипулативни простор дјелимично асфалтиран.

Потребно је направити тампон зону од високог растиња око објекта и на тај начин онемогућити продор прашине из постројења према саобраћајници и приватним стамбеним објектима и продор прашине са саобраћајнице у објекат.

Могућност загађења подземних вода усљед неадекватног збрињавања отпадних материјала из процеса рада не постоји (у погону за прорез трупаца се не користи вода у технол. процесу и нема никаквог хемијског третирања дрвета).

Отпадне воде - До загађења површинских и подземних вода може доћи усљед спирања и растварања донијетог материјала са путних и манипулативних површина. У овим отпадним водама може се очекивати повећана концентрација уља, масти и суспендованих материја која потичу од транспортних средстава. Спрјечавање загађења отпадним водама спроводи се асфалтирањем или бетонирањем манипулативних површина, сакупљањем отпадних вода које настају спирањем са ових површина и њиховим третманом преко таложника.

До загађења површинских и подземних вода може доћи усљед спирања и растварања донијетог материјала са путних и манипулативних површина. У овим отпадним водама може се очекивати повећана концентрација уља, масти и суспендованих материја која потичу од транспортних средстава. Спрјечавање загађења отпадним водама спроводи се асфалтирањем или бетонирањем манипулативних површина, сакупљањем отпадних вода које настају спирањем са ових површина и њиховим третманом преко таложника.

Оборинске воде са површина кровова и платоа око објекта одводити системом цијеви у канал за атмосферске воде (таложник те упојни базен).

Потребно је водити рачуна о исправности транспортних средстава и возила како не би долазило до цурења горива, мазива и сл. Такође, неопходно је уградити сепаратор масти и уља.

Утицај у ванредним ситуацијама

До несрећних случајева на предметној локацији може доћи усљед елементарних непогода (нпр. поплава) и усљед људске непажње (нпр. избијање пожара). Да би се спрјечиле негативне посљедице до којих може доћи при акцидентним ситуацијама, треба водити рачуна да су све радне машине и транспортна средства увијек у исправном стању, као и да су приступни пут, путне и манипулативне површине и површине предвиђене за привремено депоновање сировинског материјала те складиштење готових производа увијек уређене, лако приступачне и на чврстом терену. У циљу превенције и стварања услова за управљање ризичним околностима морају се израдити реални планови превенције, односно планови заштите од несреће (планови противпожарне заштите и заштите на раду). Ради заштите живота и здравља радника, руковање и одржавање машина треба спроводити према упутствима произвођача, а неопходна је редовна контрола исправности и безбједности машина за рад.

Такође, потребно је организовати редовну обуку радника, из области ППЗ, од стране ауторизоване организације. Радници (када ступе у радни однос или када промијене радно мјесто) морају се обучити за безбједно руковање машинама. Радници који раде на грађевинским машинама морају завршити специјалну обуку за управљање грађевинским машинама. Обуку треба да спроведе организација регистрована за обављање едукације радника.

Утицај на заштићена природна и културна добра и њихову околину

На локацији и у близини локацији нису забиљежена заштићена и културна добра. Планирани објекат не може имати утицај на заштићена природна и културна добра која су на већој удаљености.

Вибрације

На предметно локацији није вршено испитивање.

Утицаји на флору и фауну

Привремени утицаји су могући на заступљену фауну, гдје може доћи до узнемиравања (услед буке, прашина и сл) и њеног повлачења услед извођења радова, али и до поновног повратка након завршетка радова.

Услед инцидентних ситуација може доћи до загађења од машина и опреме, просипања горива и мазива, као и материјала који се буде користио за производњу.

Неће доћи до значајне промјене композиције заступљених заједница, али ће на неким мјестима вегетационе заједнице бити потпуно уништене. Негативни утицај на фауну, изградњом пројекта, резултирао је у смањењу ареала, али не у толикој мјери да се популације не могу одржати у свом даљем развоју.

Д. Опис предложених мјера, технологија и других техника за спрјечавање, смањење, ублажавање или санацију штетних утицаја на животну средину, прописане овим законом и другим прописима, третман и управљање отпадом и управљање нус производима као и мјере у случају инцидентних ситуација

Имајући у виду локацију, намјену објеката, процјењену угроженост земљишта, ваздуха и вода, предлагемо могуће мјере заштите природне средине у непосредном окружењу, које, уколико се примјене, могу обезбједити адекватан рад у смислу очувања животне средине.

Мјере за спрјечавање емисије у ваздух

- С обзиром да предметно предузеће посједује котловницу, потребно је на основу „руже вјетрова“ испитати да ли висина димњака задовољава прописе. Мјерење и контролу емисија из предметног постројења у ваздух вршити једном у двије године или по налогу инспектора или у случају акцидента.
- Заштита од повећане концентрације праšине како на радном мјесту тако и у ближој околини, ријешити изградњом затвореног система за одсис пиљевине и праšине са мјеста настајања. Такође, праšину у љетном мјесецу могу да остварују и транспортна средства на радно - манипулативном простору (камиони) што се може ријешити кориштењем баштенског хидранта.
- Заштита околине од повећане буке настале у процесу рада, може се одржавати у дозвољеном нивоу употребом машина које не емитују повећан ниво буке те звучном изолацијом извора буке или објеката или сл.
- Смањење утицаја буке на вањску средину обезбједити прописном удаљеношћу пословног објекта овог типа, од пословног објекта другог типа намјене или породичних кућа, односно адекватном изолацијом објекта. Ова ситуација треба да буде праћена редовним периодичним прегледом услова радне средине као и примјењивост мјера за заштиту животне средине.
- Редовно вршити технички преглед исправности транспортних и погонских средстава да би се спријечиле могуће повећане емисије издувних гасова.

- Обавеза инвеститора је да, при периодичним прегледима средстава рада опреме и инсталација, обезбједи преглед и мјерење параметара који утичу на услове радне средине (микrokлиматски фактори, физичко - хемијске штетности, општи услови рада и др.) као преглед са аспекта примјењености мјера заштите животне средине. Овај преглед мјера обавити верификована институција.
- Редовно чишћење и прање бетонских манипулативних површина у циљу спрјечавања и смањења емисије прашине на околне објекте и становништво.

Мјере за спрјечавање емисије у воду

- Потребно је бетонирати све манипулативне површине и израдити систем канала са решеткама за пријем атмосферске воде и свести у сабирни таложник (односно упојни базен).
- На мјестима гдје се паркирају аутомобили и гдје се крећу транспортна средства због могућности спирања са истих минералних уља и бензина неопходно је постављање сепаратора-издвајача ових материја из отпадних вода.
- Објекат мора бити снабдјевен санитарном водом и водом за пиће из мјесног водовода.
- Септичка јама се мора редовно одржавати, а чишћење септичке јаме се повјерава комуналном предузећу.
- Мјесто за депоновање отпада одредиће надлежни орган према властитом програму.
- У крајњи реципијент се могу упустити само истретиране воде (без присуства других честица), а у складу са Правилником о одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације ("*Службени гласник Републике Српске*", бр.68/01)
- Потребно је водити рачуна о исправности транспортних средстава и возила како не би долазило до цурења горива, мазива и сл.
- Потребно је радни простор држати чистим и уредним.

Мјере за спрјечавање емисије у земљиште

- Приступни путеви унутар локације би требало да буду уређени са стабилном коловозном конструкцијом по могућности да је омогућено њихово редовно чишћење и прање. У том смислу пројектовање и димензионисање интерних саобраћајница и саобраћајних површина извести према очекиваном саобраћајном оптерећењу и према важећим прописима.
- Предвидјети паркинг за аутомобиле запослених и посјетилаца, а неискориштене површине на локацији озеленити.
- Није дозвољено повећавање квалитета или мјењања било којих технолошких параметара изван оквира обрађених у овом стручном мишљењу без провјере да такво повећање капацитета или промјена параметара неће имати негативних утицаја на околну животну средину.
- Извршити озелењавање неискориштених површина на локацији као и садњу "зеленог зида" према сусједним парцелама. У нормализацији конфликтних односа између дјелатности људи и природе потребно је формирати заштитни вегетацијски појас око граница локације. У склопу овог појаса улазе биљке из непосредне околине јер се оне одликују извјесним степеном отпорности у односу на производни процес. Поред дрвенастих биљака, предлаже се и употреба жбунасте и зељасте вегетације које су отпорније на негативна дјеловања процеса производње. Овакав "зелени зид" би утицао на смањење загађења у самој околини производних погона (прашине), као и на успостављање естетске, санитарне и психолошке функције.
- Потребно је водити рачуна о исправности транспортних средстава и возила како не би долазило до цурења горива, мазива и сл.
- Потребно је радни простор држати чистим и уредним. Обезбједити намјенске посуде, затворене металне контејнере или канте за све идентификоване врсте отпада.

- Контејнери/бурад за складиштење свих врста отпада на локацији морају бити јасно означени типом и нивоом опасности.
- За све категорије отпада треба осигурати адекватно привремено складиштење на локацији (наткривена мјеста са чврстим подлогама) до предаје овлашћеном оператору за превоз и коначан третман.
- Папир и картон, пластику селективно прикупљати и складиштити. По прикупљању исте продавати у секундарне сировине. По свему поступати према прописаном Плану управљања отпадом за предметну локацију.

Ђ. Опис осталих мјера ради усклађивања са основним обавезама одговорног лица, посебно мјера након затварања постројења које могу утицати на спрјечавање или смањивање штетних утицаја на животну средину

Мјере након затварања постројења

С обзиром на интензивну градњу и развој примарне и финалне прераде дрвета каква је у Шипову за дотични **погон резања трупца, производња љепљивих плоча, ламперије и производње цијепаних дрва**, реално је очекивати да ће исти финансијски солидно пословати. Ипак, ако због неке више силе буде другачије - прописују се и мјере након затварања постројења.

- Због нештетности технологије која се користи, а након могућег престанка рада посматраног постројења, није потребно пратити квалитет ваздуха након истога;
- Довести пословни простор и околни дио објекта у стање изгледа прије почетка рада погона за резање трупца.
- Простор се може преуредити у другу намјену.

Законске одредбе, а и жеље свих корисника грађевинских и других површина обавезују предузећа да, по завршетку кориштења неких грађевинских и других земљишта, изврше техничко уређење у циљу даљег намјенског кориштења тог земљишта.

Техничка санација предметне локације, након престанка њеног рада мора бити извршена у складу са избором нове намјене тог простора и његовог кориштења у будућности. Под техничком санацијом се подразумијева довођење кориштених земљаних површина у неко ново трајно стабилно и безбједно стање које ће обезбједити његово кориштење у новој намјени и на тај начин створити све услове за евентуално извођење естетско-биолошких и архитектонских рјешења.

Техничко уређење естетско - биолошких и архитектонских рјешења треба изводити по посебном пројекту за намјену која се одреди или укаже, а све уз одобрење надлежних органа.

Основни задатак рекултивације био би стабилизација земљишта у околини, чишћење терена од свих врста отпада као и спречавање даље деградације земљаних површина на датом микролокалитету. Циљ је уређење и рекултивација земљишта и враћање на стање прије изградње објекта и постављене дјелатности. У склопу тог процеса би се извршило и озелењавање терена биљним врстама из непосредне околине (дрвенаста, жбунаста и зељаста вегетација) које се одликују извјесним степеном адаптивности у односу на постојеће услове средине.

Опште мјере заштите које је дужно да спроводи одговорно лице

- У Елаборату заштите на раду дефинисане су опасности за раднике у току рада процеса пререза трупаца и производње љепљивих плоча, ламперије и погона за цијепање дрва. У току експлоатације посматраних погона је потребно редовно, у законским роковима, вршити прегледе средстава рада и припадајућих електро - инсталација, да би се утврдило да ли су проведене све потребне мјере заштите од повређивања радника.
- Потребно је детаљно прегледати комплетне електроинсталације **са аспекта заштите на раду** – при прегледу обратити пажњу на прописно уземљивање свих металних маса у објекту као и подземних цистерни са горивом, свих објеката и постројења, прикључак и уградњу инсталација и опреме у *rEX* (против експлозивној) изведби, аутоматско искључење напајања у случају потребе, елиминатор статичког електрицитета и друге мјере заштите које се наводе у пројекту инсталације.
- Радницима треба обезбиједити адекватну заштитну опрему, добре санитарне услове, рачунајући и могућност туширања по завршеном послу, а пожељан је и редовни медицински надзор.
- У случају да се приликом редовних прегледа услова радне средине констатује повећан ниво буке и прашине коју стварају машине при раду, или штетна испаравања, треба радницима обезбиједити адекватна заштитна средства за органе слуха и респираторне органе.
- Код пуштања у рад потребно је урадити снимање микроклиме и услова радне средине.
- Сваку акцидентну појаву на предметној локацији одговорно лице дужно је пријавити надлежној организацији, те одмах приступити санирању стања и елиминацији опасности од еколошких несрећа.
- Превентивне мјере за заштиту од пожара за дати погон, подразумијевају придржавање мјера дефинисаних у "Елаборату заштите од пожара" обезбјеђивање потребних средстава за почетно гашење, односно брзу локализацију пожара, те обучавање радника за стручно и безбједно руковање уређајима за гашење пожара.
- Противпожарни апарати морају бити распоређени на предвиђеним мјестима.
- Све евентуално опасне и штетне материјале потребно је складиштити у одговарајуће просторије и чувати их под прописаним условима и у посебним посудама.
- Сва предвиђена машинска опрема и инсталације треба да одговарају важећим стандардима и нормама квалитета. Сва уграђена опрема и инсталације мора бити заштићена одговарајућим премазима, те испитана пробама на одговарајући притисак и непропусност изолације.
- Радницима треба обезбиједити општу и стручну обуку за безбједно руковање средствима рада, адекватну заштитну опрему и добре хигијенско - санитарне услове.
- Прије пуштања линије у рад, морају се прегледати и поставити заштитне направе, те утврдити да се у близини радног простора не налазе случајни, непозвани радници или страни предмети, те код почињања рада дати одређени звучни сигнал.
- Распоред средстава рада мора бити такав да радници који рукују, као и радници који се налазе у непосредној близини не буду угрожени од могућих механичких повреда.
- На командном пулту морају бити ознаке за поједине функције, као што су ознаке за покретање и брзину, ознаке радних елемената, ознаке за руковање и команде, ознаке сигурности и сл..
- Обавезно вршити редовне периодичне прегледе услова радне средине као и примјене мјера за заштиту радне и животне средине.
- У случајевима када је могућ контакт са опасним и штетним материјама или у случају да се приликом редовних прегледа услова радне средине констатује повећан ниво буке, прашине, влаге или биолошких и хемијских штетности, треба одредити мјере којима ће се одређене штетности свести на прихватљиву мјеру, ако се не могу у

потпуности елиминисати, а радницима обезбиједити адекватна средства за заштиту дисајних органа, руку, лица, коже (заштитне рукавице, заштитна обућа и сл.).

- Редовни периодични прегледи средстава рада и опреме, са аспекта примјене мјера заштите на раду и заштите животне средине, обавезни су у роковима утврђеним законским прописима.
- Потребна прописана мјерења (мониторинге) на постројењу треба да обављају искључиво овлаштене институције. Све машине треба да имају важеће употребне дозволе, те редовно вршити атестирање истих.

Е. Опис мјера планираних за мониторинг емисија у животну средину, укључујући граничне вриједности емисија прописане посебним прописима, параметре на основу којих се могу утврдити штетни утицаји на животну средину и мјеста, начин и учесталост мјерења утврђених параметара

Обзиром на могуће негативне утицаје током рада предметног постројења, предвиђа се План мониторинга стања животне средине чија је основна намјена сагледавање ефеката превентивних заштитних мјера и увођење неопходних побољшања и исправки. Он олакшава и омогућава адекватно спровођење предложених мјера превенције и заштите.

План мониторинга треба да садржи:

- Предмет мониторинга,
- Параметар који се осматра,
- Мјесто вршења мониторинга,
- Начин вршења мониторинга одабраног фактора / врста опреме за мониторинг,
- Вријеме вршења мониторинга, сталан или повремени мониторинг,
- Разлог због чега се врши мониторинг одређеног параметра.

Мјерење емисија загађујућих материја у ваздух, мјерење интензитета буке и испитивање квалитета пречишћених вода морају да врше овлаштене институције. Резултати анализе морају бити у складу са важећим Правилницима, а у супротном морају се предузети активности за отклањање узорака који су довели до екстремних резултата.

Надзор квалитета вода које се прелију из септичке јаме врше органи републичког и локалног нивоа који су надлежни за спровођење надзора над извршењем Закона о водама ("Службени гласник РС", бр. 50/06, 92/09, 121/12 и 74/17).

Једном у току године извршити мјерење интензитета буке у животној средини у складу са Правилником о граничним вриједностима интензитета буке ("Службени гласник Републике Српске", бр. 2/23).

Обзиром на производни процес, неопходно је вршити мониторинг емисије материја које доприносе нарушавању квалитета ваздуха (CO_2 , NO_2 , CO и PM_{10}). За спровођење мјерења потребно је ангажовати за то овлаштене институције, које ће спровести мјерења у складу са Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха ("Службени гласник Републике Српске", бр. 124/12). Мјерења треба вршити једном у току двије године или по налогу инспектора.

Поред наведених мјера за праћење емисија полутаната у кругу погона, а у циљу потпуне заштите односно континуираног праћења стања животне средине на овом локалитету, потребно је водити дневник у који се уписују подаци о количини и врсти продукovanог отпада, те начину диспозиције - складиштења и третману истог (дневно, мјесечно, годишње). Саставни дио дневника мора бити документација о техничкој исправности постројења, те количини утрошених сировина и енергије.

Контрола квалитета вода такође је обавезна, а мора бити у складу са са Правилником о одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације ("Службени гласник Републике Српске", бр.68/01).

Мониторинг отпадних вода је процес узимања узорака, анализирања, записивања и преношења података о карактеристикама вода са циљем оцјене сагласности са дозвољеним вриједностима за квалитет ефлуента. У колико мјерења покажу да квалитет испуштене воде не одговара законским нормама неопходно је зауставити испуштање воде и уградити додатни систем за пречишћавање. Предузеће је дужно да уређаје за пречишћавање воде одржава у исправном стању и обезбједи њихово функционисање, као и вођење дневника рада уређаја за пречишћавање вода. Одржавање септичких јама у функционалности врше се њиховим чишћењем по потреби у току године, о чему се треба водити евиденција. Документ који се евидентира редовност одржавања, септика треба да садржи податке о датуму и времену чишћења, количини очишћеног материјала, податке о средству којим је чишћено, име, презиме и потпис лица одговорног за чишћење и лица код кога је чишћење извршено.

Мониторинг план, обзиром на природу технолошког процеса који ће се одвијати у предметном постројењу, врсти сировина и количини загађујућих супстанци које ће се емитовати из истог, те мјере предвиђене за праћење емисија загађујућих супстанци на предметном локалитету приказане су у табели испод.

Табела 6: План мониторинга

Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга одабраног фактора/врста опреме за мониторинг	Вријеме вршења мониторинга сталан или повремен мониторинг	Разлог због чега се врши мониторинг одређеног параметра	
Фаза експлоатације	Квалитет ваздуха	Параметри квалитета ваздуха CO , CO_2 , NO_2 и PM_{10} .	Имисија полутаната у оквиру пословне парцеле	Теренско испитивање мобилном аутоматском опремом	Једном у двије године или по налогу надлежног инспектора	Утврђивање утицаја на квалитет ваздуха
	Квалитет воде	Физичко-хемијски и биолошки параметри (основни показатељи квалитета воде)	Таложник, сепаратор уља/масти	Узорковање отпадне воде извршити након изградње сепаратора, затим једном годишње или по налогу надлежног инспектора	Једном годишње или по налогу надлежног инспектора	Утицај ефлуента на квалитет површинских вода
	Ниво буке	Мјерење нивоа буке у кругу локације	Локација постројења	Теренско испитивање мобилном аутоматском опремом	Једном годишње или по налогу надлежног инспекцијског органа или жалби сусједа	Утврђивање утицаја буке на животну средину
	Одлагање отпада	Мјеста за одлагање отпада	Локација постројења	Увид на простор локације	Свакодневно	Извођач/јавно комунално предузеће

	Квалитет земљишта	Физичко-хемијски параметри (тешки метали, минерална уља)	Један узорак за одређивање контаминираних у случају акцидентних ситуација	У оквиру парцеле - на мјесту акцидента	Утврђивање степена и врсте евентуалне контаминираних земљишта у случају акцидента	
--	-------------------	--	---	--	---	---

За спровођење мјерења потребно је ангажовати за то овлаштене институције.

Ж. Опис разматраних алтернативних рјешења у односу на предложену локацију и технологију, као и друге разлоге због којих се одлучило за предложена рјешења

Код избора локације, инвеститор се одлучио за одабрану локацију не презентујући могућа алтернативна рјешења. Изабрана локација је резултат одређене процјене за близину сировине (трупаца j/c) и транспортног пута. Из тог разлога може се утврдити да описана варијанта захвата рјешење за планирани захват.

Заштита животне средине а посебно заштита пејзажних вриједности, ваздуха као и подземних и површинских вода представља трајну и важну задаћу коју носилац захвата мора систематски и континуирано проводити.

За сада, чињеница је да је најближи стамбени објект, према захтјеву важећих законских прописа, довољно удаљен од предметног објекта, да у близини локације захвата нису регистрована заштићена подручја и објекти природне и културне баштине, да се иста налази изван зона санитарне заштите изворишта те да у близини нема водотокова, природних или акумулацијских језера.

Поред наведеног треба напоменути да код експлоатације предметног објекта ипак у одређеној мјери долази до штетног утицаја на животну средину.

Осим текуће и трајне измјене природне форме животне средине, радни процес саме експлоатације ствара и преноси додатне штетне утицаје на животну средину, као што су:

- утицај на ваздух,
- утицај на воду,
- утицај на буку,
- утицај на становање и др.

У оквиру ове процјене сагледавају се могући утицаји предметног постројења на животну средину током његове експлоатације. Обзиром да слична постројења функционишу већ дужи низ година, а свођењем утицаја на животну средину на прихватљиву мјеру, рад предметног постројења може да има развојну перспективу на датом подручју.

Током употребе и експлоатације постројења, може доћи до одређених утицаја на животну средину локације, која се провођењем датих мјера заштите, може битно смањити, тако да се егзистенција наведеног постројења може узети као прихватљива чињеница дате локације.

3. План управљања отпадом израђен у складу са прописом, које регулише управљање отпадом

На основу члана 22 Закона о управљању отпадом ("Службени гласник Републике Српске" број 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 и 65/21) за сва постројења за која се издаје еколошка дозвола припрема се и доноси *План управљања отпадом*.

План управљања отпадом ажурира се сваких пет година

На основу члана 31 става 1. подтачке ж) Закона о управљању отпадом ("Службени гласник Републике Српске" бр. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 и 65/21) произвођач отпада је дужан да одреди лице одговорно за управљање отпадом који настаје у процесу рада предметног постројења.

Лице одговорно за управљање отпадом из става 1. тачке ж) члана 31. *Закона о управљању отпадом* ("Службени гласник Републике Српске", бр. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 и 65/21) дужно је да:

- а) Организује спровођење и ажурирање плана управљања отпадом из члана 22. *Закона о управљању отпадом* ("Службени гласник Републике Српске", бр. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 и 65/21)
- б) Предлаже мјере превенције, смањења, поновног искоришћења и рециклаже отпада и
- в) Прати спровођење закона и других прописа о управљању отпадом и извјештава органе управљања.

У кругу предметног предузећа према поријеклу настанка дефинисане су двије врсте отпада:

1. комунални отпад настао као посљедица активности упослених радника предузећа (настаје одржавањем хигијене радника запослених на локацији као и посјетилаца, одржавањем и чишћењем радних просторија и сл.) и
2. дрвени отпад настао прерадом дрвне масе (Правилник измјенама правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Службени гласник Републике Српске", бр.79/18).

За привремено депоновање комуналног отпада потребно је поставити намјенске посуде или контејнере, док је преузимање, транспорт и депоновање потребно обављати у сарадњи са надлежним комуналним предузећем и у складу са унапријед склопљеним Уговором.

Остали опасни и неопасни отпад (стара уља и зауљене крпе, одбачени дијелови механизације и остало) потребно је прописно привремено складиштити, а затим збрињавати од стране овлаштене институције.

Под опасним отпадом се сматра онај отпад који је обиљежен у каталогу отпада под ставком опасан. Отпад чији садржај је непознат сматра се опасним док се не установи да ли је тај отпад опасан или безопасан.

Опасан отпад се може помјешати са другим отпадом или материјалима само на основу посебне дозволе надлежног органа за заштиту животне средине.

Опасан отпад се скупља одвојено, на начин да се онемогући загађивање и штета по животну средину. Предаја отпада предузећу које је овлаштено за сакупљање опасног отпада врши се у складу са подзаконским актом.

Отпад који настаје на предметној локацији према каталогу отпада **Правилник о категоријама отпада са каталогом ("Сл. гласник РС", бр.19/15, 79/18)** се сврстава у следеће групе:

Табела 7: Врста отпада на локацији према Правилнику о категоријама отпада са каталогом ("Службени гласник Републике Српске", бр.19/15, 79/18)

Шифра	Назив отпада
03	Отпади од прераде дрвета и производње папира, картона, пулпе, панела и намјештаја
03 01	Отпади од прераде дрвета и производње панела и намјештаја
03 01 01	Отпадна кора и плута
03 01 05	Пиљевине, иверје, струготине, дрво, иверица и фурнир који садрже опасне супстанце другачије од оних наведених у 03 01 04
03 01 99	Отпади који нису другачије спецификовани
20	Комунални отпади (кућни отпад и слични комерцијални и индустријски отпади), укључујући одвојено сакупљене фракције
20 03	Остали комунални отпад
20 03 01	Мијешани комунални отпад
20 03 04	Муљеви из септичких јама
20 03 99	Комунални отпади који нису другачије спецификовани

Отпади од прераде дрвета, шифра **03 01** по каталогу отпада, прецизније отпадна кора и плута, шифра **03 01 01** те пиљевина, иверје, струготине, медијапан и фурнир, под шифром **03 01 05** по каталогу отпада, нису опасни по људско здравље. Пиљевина која настаје приликом рада погона, са радних мјеста одлаже се у спремишта које ће предавати предузећу за откуп пиљевине за производњу брикета и пелета.

Одржавањем хигијене радника запослених на локацији као и посјетилаца, одржавањем и чишћењем радних просторија неминовно настаје комунални отпад.

Комунални отпади, по Каталогу отпада - шифра **20 03 01** (мијешани комунални отпад) и **20 03 99** (комунални отпади који нису другачије спецификовани) нису опасни по људско здравље, али је неопходно вршити њихово редовно уклањање са мјеста сакупљања због труљења и смрада и у кратким временским интервалима транспортовати до мјеста диспозиције.

Муљеви из септичких јама, под шифром **20 03 04** по каталогу отпада, не спадају у групу опасног отпада. Одржавање септичких јама у функционалности врши се њиховим чишћењем по потреби у току године у сарадњи са комуналном службом, о чему се води евиденција.

Предузеће је склопило уговор са комуналним предузећем за одвоз отпада са предметне локације. На предметној локацији су постављени намјенски контејнери за ову намјену и комунално предузеће једном седмично врши одвоз комуналног отпада.

Радници који врше сакупљање комуналног отпада дужни су руковати посудама за одлагање комуналног отпада тако да се он не просипа, не диже прашина и да се посуде за сакупљање отпада не оштете. Уколико дође до просипања отпада приликом сакупљања од стране радника комуналног предузећа исти су дужни тај отпад уклонити.

Уколико надлежна комунална служба организује рециклажу материјала издвојених из комуналног отпада (стакло, папир, лименке, органски отпад - остаци хране), потребно је ове отпадне материјале раздвајати и скупљати у за ту сврху намјењене посуде до преузимања.

Контејнери/бурад за складиштење свих врста отпада на локацији морају бити јасно означени типом и нивоом опасности.

За све категорије отпада треба осигурати адекватно привремено складиштење на локацији (наткривена мјеста са чврстим подлогама) до предаје овлашћеном оператору за превоз и коначан третман.

И. ПРИЛОЗИ

НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ

Погон "Симпекс-Мд" д.о.о. Шипово, налази се на парцели означеној као к.ч.бр.306 К.О. Соколац, подручна јединица Шипово.

Производња резане грађе, лијепљених плоча, ламперије и производња цијепаних дрва у "Симпекс-Мд" д. о. о. Шипово, Карађорђева 35, одвија се у објектима:

- производња резане грађе, објекат димензија 24,0 m x 7,0 m
- погон за производњу љепљених плоча и ламперије, објекат димензија 12,0 x 6,0 m
- погон за цијепање дрва, објекат димензија 30 m x 10 m

Прилазна саобраћајница са приступног пута је тврдо насута и уређена тако да је обезбијеђен нормалан ток саобраћаја.

Напајање електричном енергијом пословног простора за рад пилане и погона за производњу цијепаних дрва обезбјеђује се са постојеће стубне трафостанице СТС 100 KW, 20(10)/0,4 постављена на армирано-бетонском стубу АБС-12/1600. Висина стуба ослоњеног на бетонски темељ износи око 10,00 од коте терена. Урађене су и громобранске инсталације и уземљење. Громобран је класични са хватаљком на крову те 4 одвода и мјерна споја.

Водоводна мрежа објекта је спојена са локалном сеоском водоводом мрежом. Отпадне и фекалне воде из објекта изведене су у ревизионе шахтове ван објекта и повезују се са септичком јамом. У технолошком процесу се не користи вода. Вода се користи за хигијенско - санитарне потребе, те за чишћење, прање просторија и прскање манипулативних површина у љетном периоду због мањег дизања прашине.

Неопходно је манипулативне површине уредити - учинити водонепропусним (асфалтирати или бетонирати) са системом каналима за слијевање вода до упојног бунара.

На предметној локацији изградити сепаратор уље/вода. Зауљене отпадне атмосферске воде са радног и манипулативног простора системом посебних канала - прикупљати и одводити у сепаратор уља и масти на третман пречишћавања, прије упуштања до упојног бунара.

Основна дјелатност је прорез трупаца што спада у примарну прераду дрвета, а поред резане грађе производе љепљене плоче и ламперију и цијепана дрва. Овај технолошки процес подразумијева класичну примарну прераду трупаца у сортименте (летва, даска, мадра и греде) и финалну прераду, одређене датим налогом за производњу и природног просушивања.

Планирана производња се састоји из следећих фаза:

- истовар трупаца на стовариште обловине
- резање трупаца
- слагање (витлање) резане грађе
- природно просушивање резане грађе
- сушење резане грађе у сушари
- производња лијепљених плоча и ламперије

- производња цијепаних дрва
- транспорт отпадака

Рад погона је планиран сезонски, од марта до октобра, 200 дана у години у једној смјени. Расположиви фонд радног времена износи 1600 часова.

Стварни капацитет је 15 м³/дневно. По технолошком пројекту ради се 200 дана у години, па је по том основу годишњи капацитет 3000 м³.

За потребе предметног документа дана 18. 07. 2023. године извршена су сљедећа индикативна мјерења:

- мјерење буке
- индикативно мјерење квалитета ваздуха

Добијени резултати мјерења су испод граничне вриједности према важећој и актуелној регулативи.

Мониторинг план, обзиром на природу технолошког процеса који ће се одвијати у предметном постројењу, врсти сировина и количини загађујућих супстанци које ће се емитовати из истог, те мјере предвиђене за праћење емисија загађујућих супстанци на предметном локалитету приказане су у табели испод.

Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга одабраног фактора/врста опреме за мониторинг	Вријеме вршења мониторинга сталан или повремен мониторинг	Разлог због чега се врши мониторинг одређеног параметра	
Фаза експлоатације	Квалитет ваздуха	Параметри квалитета ваздуха <i>CO</i> , <i>CO₂</i> , <i>NO₂</i> и <i>PM₁₀</i> .	Имисија полутаната у оквиру пословне парцеле	Теренско испитивање мобилном аутоматском опремом	Једном у двије године или по налогу надлежног инспектора	Утврђивање утицаја на квалитет ваздуха
	Квалитет воде	Физичко-хемијски и биолошки параметри (основни показатељи квалитета воде)	Таложник, сепаратор уља/масти	Узорковање отпадне воде извршити након изградње сепаратора, затим једном годишње или по налогу надлежног инспектора	Једном годишње или по налогу надлежног инспектора	Утицај ефлуента на квалитет површински х вода
	Ниво буке	Мјерење нивоа буке у кругу локације	Локација постројења	Теренско испитивање мобилном аутоматском опремом	Једном годишње или по налогу надлежног инспекцијског органа или жалби сусједа	Утврђивање утицаја буке на животну средину
	Одлагање отпада	Мјеста за одлагање отпада	Локација постројења	Увид на простор локације	Свакодневно	Извођач/јавно комунално предузеће

	Квалитет земљишта	Физичко-хемијски параметри (тешки метали, минерална уља)	Један узорак за одређивање контаминираних ности у случају акцидентних ситуација	У оквиру парцеле - на мјесту акцидента	Утврђивање степена и врсте евентуалне контаминираних сти земљишта у случају акцидента	Квалитет земљишта
--	-------------------	--	---	--	---	-------------------

За спровођење мјерења потребно је ангажовати за то овлаштене институције.

Предметна локација не спада у заштићено подручје и у околини се не налазе подручја предвиђена за научна истраживања, као и археолошка и посебно осјетљива подручја.

Инвеститору се налаже да уколико приликом евентуалног ширења постројења наиђе на археолошка налазишта о томе обавијестити надлежне институције.

На основу увида у достављену документацију, сазнања из планиране технологије (примарна и финална прерада дрвета), овим Доказима констатујемо да на предметној локацији објекта "Симпекс-Мд" д.о.о. Шипово, лоцираном на земљишту означеном као к.ч.бр. 306 К. О. Соколац, Шипово:

- Планирани годишњи капацитет пререза трупаца јеле и смрече износи цца 3000 m³ обловине (према Технолошком пројекту) и цијепане 500 m³ трупаца лишћара у цијепана дрва.
- те да ће се, уз поштовање предложених мјера заштите, угрожавање квалитета и квантитета животне средине свести на дозвољену мјеру, тј. предвиђеним радним процесом неће се угрозити квалитет животне средине, а ни становништво, природна добра у ближој и даљој околини локације предметног објекта.

Ови Докази се односи на описани процес, а у случају измјене технолошког процеса потребно је тражити нови Доказ, од ове или друге овлаштене институције.

Захтјев за еколошку дозволу урађен је у складу са Закон о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске" бр. 71/12 И 79/15) и Законом о измјенама и допунама закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске" бр. 79/15, 70/20).

На основу свега предходно наведеног, мишљења смо да су испуњени услови за издавање еколошке дозволе за обављање дјелатности на предметној локацији примарне и финалне прераде дрвета, резање трупаца, производња љепљених плоча и ламперије и цијепаних дрва у "Симпекс-Мд" д.о.о. Шипово, капацитета 15 м³/дневно, односно цца 3000 м³/годишње обловине и 500 м³ трупаца лишћара у цијепана дрва, који се налази у Шипову, на парцели означеној као к.ч.бр. 306 К.О.Соколац, подручна јединица Шипово уколико се усвоје мјере предвиђене овим документом.